

նախկին բնակութիւնն էր ըստ քերթողաց՝ հիւրատեաց և տխրագին գաւառ մը, խիտ առ խիտ անտառօք և արեգական ճառագայթից անթափանց մշտնջենաւոր միգով և մառախղով պատած։ Հալածեալք ի Սկիւթաց ի Կիմերեան Վոսփորէ, ելան ի խնդիր նորոյ բնակութեան. և ընդ Եւքսինեանն անցնելով ի Պոնտոս, մերձաւոր ագգաց և ժողովրդոց վրայ ինկան ահաւոր արշաւանօք, և ըստ Հերոդոտեայ՝ յարձակելով ի Փոքրն Ասիա, տիրեցին Կիաքսարայ թագաւորութեան. ուր քսանեութ տարի իշխելով՝ վերջապէս հալածուեցան յԱլիադէս թագաւորէն Լիդիոյ։

Տարիկեան թերակղզւոյն նախնական ժամանակաց կը վերաբերին Եւքսինեան Պոնտոսի այլ և այլ քաղաքներն, որ վաճառականական և քաղաքական պատմութեան մէջ կարեւոր և ազդեցիկ դեր մը ունեցան. ասանկ՝ Պանտիկապէա (այժմու Կերշ), Թէոդոսիա (Կաւա կամ Քէֆէ միջին դարուց), Քերսոն՝ որոյ դիրքը հիմակուան Սեւաստապոլի մօտերն կ'իյնայ։

Ժամանակ անցնելէն ետքը՝ Պանտիկապէա, որ Վոսփորոս սկսեր էր կոչուիլ՝ նեղուցին վրայ ունեցած դրիցը պատճառաւ, յոնիական փոքրիկ թագաւորութեան մը աթոռ եղաւ, ու կամաց կամաց տարածեց ընդարձակեց իր իշխանութիւնն թովանդակ Քերսոնեոսի և Եւքսինեան ծովու հիւսիսակողման գաւառներու վրայ, ուր բազումք յիշխողաց սկիւթացի ծագումն ունէին։

Մեծ ու զգալի եղաւ յոյն գաղթականութեանց քաղաքակիրթ և բարերար ազդեցութիւնն այն կողմերու վայրենի բնակչաց վրայ. որով հին ժամանակաց բարք և սովորութիւնք կրեցին իրենց կեր-